VIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY

LII. METAI. 232 (523) N. Telephone: EVergreen 7-7840 BROOKLYN, NEW YORK, SENSTADIENIS, 1938 M., SPALIŲ-OCTOBER 8 D. KAINA 3 CENTAI

Spalių mėnesio 9-tą dieną parodykim p ui, kad lietuvis neužmiršta tos kruvinos Lietuvai skriau urią prieš 18 metų klastingas lenkas padarė. Protestuok ieš lenkų žygį

New York Public Library 470 Fifth Ave.

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY 1938

SPALIŲ 9-toji --- VISOS LIETUVIŲ TAUTOS DIDŽIOJO PASIRIŽIMO DIENA

ŠIANDIEN

Smurto politikos pradžia
Anglija ir Prancūzija
Čekų generolo žodžiai
Kol saulė patekės . . .

VYT. ŠIRVYDAS

Spalių 9-ta nėra tik vieniems lietuviams liūdnoji diena. Tai viena liūdnųjų dienų ir Anglijai su Prancūzja, nes Želigovskio smurtas 1920 metais parodė pasauliui, kad karą laimėjusių anglų ir prancūzų sukurtoji Tautų Sąjunga tarptautinių santykių **nevaldys.**

Želigovskio nenubaustas smurtas buvo **antras** (pirmas buvo poeto D'Annunzio žygis prieš Fiume miestą) smurto žygių grandinėje, kuri privedė prie Čekoslovakijos suskaldymo ir Anglijos bei Prancūzijos tarptautinio pažeminimo.

Prancūzijos penimi lenkai parodė pasauliui, kad ne teisybė, ne kolektyvis visų pasaulio valstybių pasitarimas, ne Tautų Sąjungos statutas tarptautinius santykius nustatys, bet **nuoga, gryna jėga.**

Mažas kupstas didelį vežimą verčia. Vienas nenubaustas tarptautinio smurto žygis gimdė kitą, nes radosi tautų, kurios pamatė, kad **Anglija ir Prancūzija geriau su smurtu sutiks,** negu smurtininką baus.

Neužilgo po Vilniaus smurto, Graikijos pusėje kažkaip tapo užmuštas italas generolas, kuris tvarkė rubežių tarp Albanijos ir Graikijos. Italai, vieton dalyką ištirti, tuojau pasiuntė karo laivus į graikų salą Korfu, ją bombardavo ir paėmė.

Ką darė Anglijos ir Prancūzijos diriguojama Tautų Sąjunga? Ji — privertė Graikiją užmokėti italams 50 milijonų lirų "nuostolių" už generolo gyvybę!

Nuo to laiko italai, vokiečiai, japonai ir lenkai (mūsų dienų tarptautiniai plėšikai) suprato, kad Europos politikos ir tvarkos nustatytojai (Anglija ir Prancūzija) savo pareigų **neis.** Japonai puolė Kiniją ir paėmė Manžūriją 1932 metais. Italai pagrobė Etiopiją. Vokietija atsišakė mokėti karo nuostolius, pradėjo ginkluotis, pasiuntė kareivius į Reino kraštą, pagrobė Austriją, Čekoslovakijos vokiečius.

Italija ir Vokietija, be to, begėdiškai ir nenubaustos įsikišo į Ispaniją, tikslu įsitvirtinti pasaulinių kelių mazge, kuris gaivalingai svarbus Anglijai ir Prancūzijai. Lenkai ultimatumu pagrąsė Lietuvai.

Ar buvo tos plėšikiškos tautos sustabdytos? Ar anglai ir prancūzai atsišaukė į pasaulio tautas drąsiai prieš plėšikus stoti? Ar davė toms tautoms neabejojamos ir tikros vadovybės?

Ne! Jei būtų laiku suvaldę D'Annunzio, Želigovskį, italus, japonus, vokiečius ir lenkus — lietuviai, anglai ir prancūzai neturėtų liūdnų dienų. Štai kodėl Spalių 9-ta liūdna ne vieniems lietuviams.

Čekoslovakų generolas Medek, sugražindamas Anglijos karaliui medalį, kurį Jurgis V jam dovanojo karo metu, pareiškė:

"Kada jūsų tėvo įgaliotas generolas Bowles man šį medalį krūtinėje segė, tai jis pažymėjo čekoslovakų drąsius žygius civilizacijos, pasaulio ir Anglijos labui. Tą medalį dabar mano sąžinė nebeleidžia ramiai nešioti. Čekoslovakų tauta nepadarė nieko pikto pasauliui, civilizacijai, ar Anglijai, tačiau Anglija žemu būdu ją paliko duobėje. Medalį gražinu Jūsų Didenybei".

Prancūzijai jos medalį sugražindamas, Medek, tarė:

"Čekoslovakai niekados nesupras, kaip jūs galėjote mus apleisti. Šito mūsų tautai niekas negali išaiškinti".

Prancūzų tauta, tačiau, gal žino kodėl, nes jos parlamentas 535 balsais prieš 75 **pritarė** premjero Daladier politikai Čekoslovakijos klausimu. Reiškia, pritarė tai smurto politikai, kuria Želigovskis 1920 metais pasigrobė Lietuvos sostinę Vilnių.

Gerai Maskva sako, kad Prancūzija ir Anglija kada nors labai gailėsis savo nedrąsumo ir pasidavimo smurtams. Bet — kol saulė patekės, rasa akis mažosioms tautoms išės.

BONNET NORI PALAIKYTI RYŠIUS SU RUSIJA

PARYŽIUS. — Prancūzijos užsienių reikalų ministeris kalbėdamas į užsienių reikalų komitetą, kuris yra sudarytas iš parlamento narių, pareiškė, kad Prancūzija nori turėti santykius su Rusija ir norėtų matyti, kad didžioji rusų kariuomenė stovėtų kartu su prancūzų kariuomene, nežiūrint į jokias sutartis, kurias pasirašė Prancūzija ir Vokietija.

Toliaus Bonnetas kalbėdamas pareiškė, kad jis ir kitos valstybės norėtų turėti Rusiją savo tarpe, iš kurių būtų sudaryta tarptautinė apsauga Čekoslovakijos. (Apsaugoti tą Čekoslovakijos dalį, kurią jie besaugodami gerokai apkarpė).

Pranešama, kad Vokietijos kancleris Hitleris pasiūlęs Rusijai pasidalinti tarpusaviai Čekoslovakijos apsaugą.

GASTAPO KONTROLIUOJA NACIŲ VEIKIMĄ AMERIKOJE

WASHINGTONAS. — Arnold Gingrich, žurnalų Ken, Esquire ir Coronet redaktorius, kuris seniai tyrinėjo prieš-amerikonišką veikimą Amerikoje, šiomis dienomis jis padarė pranešimą specialiai tyrinėjimo komisijai apie Gastapo, (Vokietijos slaptoji policija) pranešdamas, kad ji pereitais metais įrengė Amerikoje specialę šnipinėjimo ir nacių propogandos sekciją, kurios veikimas yra visoje Amerikoje.

Šioje propogandos ir šnipinėjimo sekcijoje priklauso daugiausia merginos ir jaunos moterys, vyrų joje priklauso neperdaugiausiai. Be to jis pranešė, kad nacizmas labai stipriai įsišaknijęs tarpe Amerikos vokiečių.

Veteranai grąžina Anglijai ir Prancūzijai medalius

CLEVELAND. — Keliasdešimt Clevelando esamo Čekoslovakijos Amerikos legijono narių, pasiuntė vyriausiai vadovybei medalius, kuriuos karo metu už pasižymėjimus kovose jie buvo gavę iš Anglijos ar Prancūzijos vyriausybių, tuo pareikšdami protestą prieš jų tėvynės skaldymą.

Vyriausias legijono vadas pareiškė spaudos atstovams, kad greitu laiku jis tikisi gauti dar daugiau medalių, nes viso apdovanotų čekoslovakų yra apie tūkstantis du šimtai veteranų.

Kiekvienas lietuvis laukia, kada išmuš ta valanda, kai tr imito garsai pašauks Vilniaus žygin.

Vilnijos Golgotos Kelias

Spalių 9-tą Lietuvoje vėliavos perrištos gėdulo raisčiu — nuleistos pusiau stiebu. Spalių 9-tą kiekvienas lietuvis liūdesio akimis žiūri Lizdeikos miesto link. Spalų 9-tą, sukanka aštuoniolika metų nuo tos dienos, kada klastingas lenkas, Želigovskis, sulaužęs visas sutartis, kurias Lenkija prieš dvi dienas buvo pasirašiusi su Lietuva, su savo gaujomis užpuolė nepasiruošusį gintis Vilniaus miestą ir jį pavergė.

Aštuoniolika metų kaip Okupuotos Lietuvos lietuviai eina sunkų golgotos kelią. Kiekviename žingsnyje lenkai visokiais būdais juos persekioja. Uždarinėja mokyklas, draugijas ir kitokiais būdais stengiasi palaužti tvirtą Vilnijos lietuvio dvasią, kurią aštuoniolika jungo metų užgrudino.

Kokiais kryžiaus keliais mūsų pavergtiesiems broliams tenka eiti jūs matysite iš žemiau talpinamų žinių iš Vilniaus krašto gyvenimo.

PRIEKABĖS

Rugpiūčio mėn. pabaigoje Druskininkų policija darė kratas pas Viečiūnų kaimo gyventojus Balčius. Ieškojo lietuviškų knygų ir laikraščių. Kai ieškomų daiktų nesurado, tai Balčius kaltino esą jie "nelegaliai" pardavinėją Vilniuje išleistą O. Miciūtės eilėraščių knygą "Žiburiai pelkėse". Taip pat Lydos ir Rodunės policininkai tardė toj apylinkėj vasarojančius lietuvius studentus, kodėl jie atostogaują tokioj "neįdomioj vietoj". Taip pat kabinosi ir prie Pelesos vargonininko, kad šis per dažnai darąs choro repeticijas.

KRATOS IR TARDYMAI

Birželio 22 d. pas Neravų kaimo lietuvį gyvetoją Kazį Kalpoką buvo padaryta krata, po kurios Kazys Kalpokas ir jo brolis Jonas Kalpokas buvo suimti. Jonas Kalpokas paleistas, o Kazys dar ir dabar tebelaikomas kalėjime.

NEPATINKA KAUNO VARDAS —

Naujų Trakų miesto viena gatvė iki šiol nuo senų neatmenamų laikų turėjusi Kauno miesto pavadinimą, kuris šiuo metu Naujų Traku miesto valdybai nepatikęs ir ji nutarė jį pakeisti, pavadindama tą pačią gatvę Karajimų gatve.

Trakų gyventojai šiomis dienomis nusiuntė Vilniaus—Trakų apskrities storastai protestą, kuriame reikalauja Kauno gatvės pavadinimą palikti. Protestą pasirašė 500 žmonių.

SPAUDOS KONFISKAVIMAI —

Pastaruoju metu padažnėję Vilniaus lietuvių spaudos konfiskavimai neleidžia nė vienu drąsesniu žodžiu paliesti Vilniaus lietuvių gyvenimo skaudulių. Per pastarąsias pora savaičių buvo sukonfiskuotas "Aido" Nr. 37 už straipsnį, aprašantį arkivyskupo atsilankymą Gervėčiuose ir "Vilniaus Žodžio" Nr. 39 ir 41 už vedamuosius straipsnius. Taip pat sukonfiskuotas ir "Lietuviško Baro" aštuntasis numeris.

LIETUVIŲ BYLOS

Nors paprastai įvairios lietuvių "politinės" bylos baigiasi visišku burbulu, kaltinamuosius išteisinant, tačiau priekabingi įvairūs lenkų administracijos pareigūnai niekuomet nesiliauja tokias bylas sudarinėję ir toliau. Rugsėjo 9 d. Vilniaus Apygardos teisme buvo sprendžiama Lietuvių Sanitarinės Pagalbos Draugijos byla. Šią bylą iškėlė Vilniaus miesto storastija, norėdama panaikinti sutartį, kuria išnuomota šios draugijos ligoninė dr. Legeikai. Taip pat rugsėjo 21 d. buvo sprendžiama buv. skaityklos vedėjo Staselio apeliacinė byla. Šioje byloje apygardos teismas Staselį dėl "priešvalstybinio" veikimo buvo nubaudęs 3 metais kalėjimo. Rugsėjo 1 d. Vilniaus apyg. teismas išteisino "Aido" redaktorių L. Cicėną dėl "Vilties" laikraščio išleidimo.

LIKVIDAVĘ IŠ ŠAKNŲ

Visą ankstyvesnį Vilniaus lietuvių organizacinį ir kultūros gyvenimą, lenkų valdžios paskirti likvidatoriai baigia nusavinti ir jų turimus visuomeninius turtus. Be ankstyvesnų lietuvių visuomenės turto įskolinimų Lietuvių Labdarybės draugijos likvidatorius Švedas paskelbė spaudoje parduodąs miesto savivaldybei Užuolankos (Objazdowa) gatvėje šios draugijos aikštę, už kurią gausiąs 30,000 auksinų. Taip pat tasai Švedas pradeda uoliai atleidinėti ir lietuvius tarnautojus. Šiomis dienomis vieton atleistos lietuvaitės A. Spečiuvienės priimta lenkė.

NELEIDŽIA PRAMOGŲ

Kaltanėnų policija uždraudė Reškutėnų "Ryto" mokyklos mokiniams surengti vakarėlį su vaidinimu ir deklamacijomis. Taip pat policija neleido rugpiūčio 28 d. Švenčionyse susirinkusiam lietuvių jaunimui sportuoti. Visai eilei sporto rungtynių dalyvių buvo surašyti protokolai.

"TAISOMOS" PAVARDĖS

Lenkų administracijos įstaigos pastaruoju metu pradėjo uoliai taisinėti lietuviškas pavardes. Tverečiaus apylinkėj, iš buvusių Dundulių, Steponėnų, Baušių ir Bielinių, išvesti įvairūs: Bowsz, Bielin, Dundul, Stepanian ir pan.

DE VALERA PRAŠO PLEBISCITO ŠIAURINĖJE AIRIJOJE

Slovakai gavo visišką autonomiją

Sudetų ginčo išsprendimą stato pavyzdžiu Anglijai

DUBLINAS. — Airijos ministeris pirmininkas Eamon de Valera savo veiksmais parodė Anglijos vyriausybei, kad dabar yra geriausia proga reikalauti plebiscito šešiose šiaurinės Airijos provincijose.

Imdamas pavyzdin Anglijos pripažinimą Sudetų teritorijos Vokietijai ir sutikimą su Hitlerio reikalaujamu plebiscitu kai kuriose Čekoslovakijos teritorijose, ministeris pirmininkas De Valera davė suprasti Anglijos vyriausybei, kad ir Airija to siekia.

De Valera grįždamas namo iš Genevos, kur jis pirmininkavo Tautų Sąjungos posėdžiuose, sustojo Londone ir turėjo pasimatymą su Anglijos premjeru Neville Chamberlainu.

Jei plebiscitas būtų laikomas šiaurinėje Airijos dalyje, Anglijos vyriausybės rateliuose kalbama, kad keturios provincijos iš šešių, būtent: Down, Armagh, Fermanagh, Tyrone, Antrim ir Londonderry, pereitų Dublino žinion.

De Valera pareiškė, kad Airija, kaipo tokia negali būti užmiršta, kada Europoje eina ginčai apie tautų mažumas, davimą joms savivaldos ar apsisprendimo teisę.

Šio reikalavimo pradžia jau padaryta. Šiaurinėje Airijoje susitverė vadinamas "Šiaurinis prisijungimo komitetas", kuris pradėtą darbą varys toliaus.

Stos su valstybėmis, kurios yra prieš marksistišką–žydišką ideologiją

PRAHA. — Slovakams pareikalavus pripažinimo Slovakijos, buvo kalbama, kad slovakai visiškai atsiskirs nuo Čekoslovakijos. Bet pereitą naktį sužinota, kad Čekoslovakijos vyriausybė davė slovakams visišką autonomiją, su kuria jie sutiko. Šiuos reikalavimus Čekoslovakijos vyriausybei buvo patiekus katalikų partija, kurios lyderis yra dr. Joseph Tiso.

Pranešama, kad visiškas autonomijos perdavimas bus paskelbtas specialiu įstatymu, kurį išleis spalių mėnesio 28 dieną. Iki to laiko visos administratyvės įstaigos perduotos į naujosios slovakų vyriausybės rankas. Slovakų vyriausybė turės visišką savivaldą vidujinėje santvarkoje išskiriant užsienių politiką, krašto apsaugos įstaigas ir paskolas, kurias tvarkys bendri ministeriai Prahoje.

Sąryšyje su tuo penki ministerių portfeliai pereis į slovakų rankas, kuriuos išsirinks dr. Joseph Tiso.

Slovakai, kada jie mahė gausią visišką nepriklausomybę, buvo pareiškę, kad jie stovėsią kartu su valstybėmis, kurios sudarė bendrą frontą prieš Marksistiškas-Žydiškas ideologijas.

Savo reikalavimus slovakai motyvavo Müncheno konferencija, kurioje buvo pasireikšta, kad kiekvienai mažumai turi būti duota proga savystoviai pasireikšti apie save.

BIRŠTONO REIKŠMĖ KYLA

KAUNAS. — Pagaliau ir Lietuvos visuomenė suprato, kad nėra reikalo vežti pinigus į užsienį, kai žymiai pigiau, o gal ir geriau, galima pasigydyti savo krašte. Birštonas jau prieš kariniais laikais buvo žinoma reumato, nervų, skilvio (virškinimo) ir moterų ligų gydykla. Dabar patobulintas ir pagražintas kurortas teikiai žymių patogumų ligoniams ir šiaip po ilgų poilsio ieškantiems žmonėms. Šių metų sezonas ypač turėjo pasisekimo: ne tik padvigubėjo vidaus svečių skaičius, bet gydytis atvyko daug asmenų iš užsienio. Gydėsi Amerikos, Anglijos, Afrikos, Prancūzijos, Sovietų Rusijos, Palestinos ir Vokietijos piliečių. Reikia tikėtis, kad sekančiais metais daug tokių užsienečių kurie negalės ar nepanorės naudotis buvusiais Čekoslovakijos kurortais atitekusiais Vokitijai, pasinaudos Birštonu, kur suras savo pairusiems nervams tinkamesnę vietą gydytis ir pasilsėti.

ORAS

Dalinai debesuota, mažas skirtumas temperatūroje.

Saulė teka 5:53, leidžiasi 5:32. Dienos ilgis 11 val. 41 min.

60 ARABU UŽMUŠTA PALESTIN. RIAUŠĖSE

JERUZALĖ. — Palestinos vyriausybės kariuomenės grupės, kartu su aviacija, užmušė šešiasdešimt ir keliolika kartu daugiaus sužeidė arabų sukileliu, kurie jau ilgas laikas, kaip kelia visokias riaušes Palestinoje. Kariuomenė susirėmime su sukilėliais neturėjo jokių nuostolių.

Ši sukilėlių dalis buvo kaltinaa užmušimu devyniolikos žydu, kuriuos policija rado pereitą savaitę pamiškėje.

Po šio susirėmimo, sekantį rytą policija rado tris žydus užmuštus. Palestinoje esamose riaušėse kovojama akis už akį, dantis už dantį. Jei vienas arabas buvo užmuštas, kitą dieną kur nors pakelyje bus rastas žydas.

Yankees vyrauja pirmenybėse

CHICAGO. — Tikėdamiesi trumpu laiku pasiekti nugalėtojų vainiko, kurį per paskutinius du metus New Yorko Yankees baseball komanda turi, vakar jie "sukorė" antrą iš eilės triumfališka laimėjimą prieš Chicago Cubs. Dabartiniu metu Yankees veda 2—0 prieš Cubs.

VIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY UNITY
Oldest Lithuanian Newspaper
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telephone: EVergreen 7-7840

Published daily except Sundays and Holidays by
Lithuanian Press Corp., Inc.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3, 1879

Advertising rates on application

PRENUMERATA

Brooklyne ir užsieniuose:

Metams	$7.00
Pusei metų	$3.75
Trims mėnesiams	$2.00
Vienam mėn.	$0.90

Jungtinėse Valstybėse ir Kanadoje

Metams	$5.00
Pusei metų	$2.75
Trims mėnesiams	$1.65
Vienam mėnesiui	$0.75

Visais reikalais adresuokite:
Lithuanian Press Corporation
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

A. S. Trečiokas — Prezidentas.
J. Smitrus — Vedėjas.
S. E. Vitaitis — Redaktorius

DIDŽIOJO PASIRIŽIMO DIENA

Sekmadienį, spalių 9 d., sukanka aštuoniolika metų kaip pasalingas Lietuvos kaimynas, klastingai sukoncentravęs brutalinę jėgą, pagrobė Lietuvos amžinąją sostinę Vilnių. Tik lenkas gali pasižymėti tokiu pasalingu brutališkumu, kokiu pasižymėjo Varšuvos imperialistai pagrobdami Vilnių.

Užgrobę Vilnių ir visą trečdalį Lietuvos žemių, lenkai deda visas pastangas galimai greičiausiai pasmaugti lietuvių tautinę sąmonę visoje Okupuotoje Lietuvoje. Tik lenkams galimomis priemonėmis yra kankinami Vilniaus krašto ir visos Okupuotos Lietuvos lietuviai tikslu pasmaugti visokį lietuvių tautinį ir kultūrinį judėjimą. Kiek mūsų tautiečiams prisieina nukentėti lenkų persekiojimų ir visokio teroro, tai žodžiais apsakyti neįmanoma. Okupuotos Lietuvos lietuviai kasdien eina kruvinus kryžiaus kelius.

Nežiūrint, tačiau, visų Varšuvos militaristų priemonių lietuvių tautinio judėjimo pasmaugimui, lietuvių pasiryžimas pasilieka neperlaužiamu. Nors baisiausiai kankinami Vilniaus krašto ir visos Okupuotos Lietuvos mūsų tautiečiai, bet jie neišsižada savo tautybės, savo prigimtų teisių būti lietuviais. Jie kantriai kenčia visus persekiojimus ir kartu kovoja už savo tautines teises. Jų kova sunki ir didelių aukų reikalaujanti. Bet jie pasiryžę ir toliaus visomis išgalėmis kovoti už savo šventas teises, už tautinį pasilaikymą ir išlikimą lietuviais.

Lenkų okupacijoj kankinami mūsų tautiečiai reikalingi visokios paramos, nes kitaip jų jėgos ir pasiryžimas nelygioj kovoj su okupantais gali išsisemti. Šitai kuo puikiausiai supranta ne tik Nepriklausomos Lietuvos visuomenė, bet ir visos Lietuvos išeivijos. Amerikos lietuviai nuo pat Vilniaus patekimo nelaisvėn dienos, visu frontu ir visomis išgalėmis remia kankinamus savo tautiečius Okupuotoje Lietuvoje ir nesulaužomu pasiryžimu palaiko Vilniaus vadavimo kovą.

Spalių 9-tos minėjimą Amerikos lietuviai supranta, kaipo didžiojo pasiryžimo dieną. Jau aštuonioliktu kartu Spaliu 9-tą panaujinsime savo pasiryžimą Vilniaus advadavimui. Stengsimės savo galingu balsu užtarti kankinamus Okupuotos Lietuvos lietuvius, rodydami visam pasauliui kokiomis barbariškomis priemonėmis lenkai smaugia mūsų beginklius brolius ir visą lietuvių tautinį judėjimą. Stengsimės ir medžiaginiai paremti Okupuotoj Lietuvoj gyvenančius tautiečius ir visą Vilniaus vadavimo kovą. Amerikos lietuviai tvirtai laikosi Vilniaus vadavimo frontte!

Tegul nelieka nė vieno sąmoningo lietuvio Amerikos lietuvių kolonijose, kuris neprisidėtų bent Spalių 9-tą prie didžiojo pasiryžimo Vilniui vaduoti. Visa Amerikos lietuvių išeivija savo pasiryžimą Vilniui vaduoti vieningu ir galingu balsu įpinkime į Vilniaus vadavimo Himną *Ei, pasauli! Mes be Vilniaus nenurimsim! Vilnius mūsų buvo, mūs ir bus!*

SPAUDOS APŽVALGA

Mirė Žymus Amerikietis Lietuvis

Prūseika Vilnyje paduoda šitokių įdomių smulkmenų iš gyvenimo Kazio Kriaučiūno, teisėjo, kuris mirė Seattle, Wash. Kilęs iš Papečkių, Vištyčio apylinkės, iš kurios kilo ir pirmieji VIENYBĖS leidėjai. Amerikon atvykęs (19-kos metų berniukas) Kazys kai kurį laiką buvo VIENYBĖS agentas, vėliau stojo Amerikos kariuomenėn, kur pramoko anglų kalbos ir prisižiūrėjo amerikoniškų papročiu. Tapęs imigracijos biure tulkiu, vėliau inspektorium, jis tapo nukeltas į tolimą Alaską, iš kurios rašinėjo VIENYBEI ir mokėsi advokatūros. 1912 metais jis kandidatavo socialistų sąrašu į Amerikos kongresą. Turbūt, tai pirmas lietuvis siekęs tos aukštos vietos.

Washingtono gubernatorius paskyrė jį Superior Court teisėju, ir, regis, Kazys Kriaučiūnas bus pirmas Amerikos lietuvis tokios aukštos vietos teismuose pasiekęs. Nors jo žmona svetimtautė, tačiau Kazys nenutraukė ryšių su lietuvių visuomene, kaip tai padarė vienas VIENYBĖS redaktorių, dr. Andziulaitis. Jis dalyvaudavo lietuvių parengimuose ir skaitydavo lietuvių laikraščius, nors jiems paskutiniu laiku nebendradarbiaudavo. Lankėsi net Lietuvoje. Pažiūrų buvo liberalinių, visada rėmęs unijistų reikalus, bet tikėjo, kad mažoms tautoms skirta pasaulyje sunykti. Mirė 66 metų amžiaus.

Nesąmoningas Kairiųjų Barškėjimas

Lietuviams, kuriems Versalės sutarties dėka teko gerokai apvokietintas Klaipėdos kraštas, privalu įsitėmyti Lordo Runcimano raporto žodžiai apie Čekoslovakiją. Jo raportas buvo Anglijos ministeriui pirmininkui Chamberlainui įteiktas rugsėjo 21 d. trijų mėnesių tyrinėjimo ir pasitarimų su Sudetijos vokiečiais ir čekoslovakais. Štai lietuviams įsitėmytini žodžiai:

"Yra sunku būti svetimos tautos valdomais, ir manyje liko įspūdis, kad čekoslovakų valdžia Sudetijoje per 20 metų, nors nebuvo aktingai slegianti ir toli gražu ne teroristinė, tačiau pasižymėjo tokio laipsnio netaktingu nesusipratimu, smulkia nepakanta ir pasirinkimu vienų prieš kitus, kad vokiškųjų gyventojų nepasitenkinimas turėjo neišvengiamai lietis maišto kryptimi".

Kitais žodžiais tariant, jei čekoslovakai būtų visomis jėgomis bandę įsigyti šitų vokiečių pritarimą ir simpatiją Čekoslovakijos respublikai, gali būti, dabartinių įvykių nebūtų nutikę. Todėl kaip vaikiški ir nesubrendę mums įšrodo mūsų kairiųjų laikraščių puolimai Lietuvos valstybės vyrų, kuriems prikišama "perminkštas" elgėsis su Klaipėdos naciškai nusistačiusiais vokiečiais ir lietuviais.

Žiaurumo ir slėgimo politika caras mūsų nejveikė ir neprivertė būti ištikimais Rusijos piliečiais. Šalta nepaisymo politika čekoslovakai, taip pat, nepririšo savo valstybei Sudetijos vokiečių. Neatsargia persekiojimų politika mes nepatikrinsime Lietuvos respublikai nei klaipėdiškių pagarbos, nei jų prisirišimo. Čia reikia laiko, kantrybės, didelio nuolaidumo ir takto.

Lietuvos vairuotojai tokia kryptimi ir eina.

Vytautas Širvydas

MES BE VILNIAUS NENURIMSIM!

Ei, pasauli, būki rimtas ir teisingas:
Mes be Vilniaus nenurimsim!
Kaupias skausmas... ir dangus toks debesingas...
Jeigu reiks—laisvi mes mirsim!

Ei, pasauli!—Mes be Vilniaus nenurimsim!
Truks kantrybės, apmauda širdis sugels.—
Ir kas mūsų, mes sukilsim ir paimsim!
Mūsų bočių kaulai Vilniui prisikels...

Ei, pasauli!—Mes be Vilniaus nenurimsim!
Senas Vilnius mūsų buvo, mūsų bus!
Vilniuj gimėm—ir tik Vilniuj mees atgimsim...
Gedimino kalne milžinai atbus..

Ei pasauli!—Mes be Vilniaus nenurimsim!
Mūsų mintys amžinai į Vilnių plauks.
Mes, kaip rytas saulėmis į jį nulimsim...
Vilnius pilis savo vyčių susilauks...

Ei, pasauli!—Mes be Vilniaus nenurimsim!
Bočių kaulai, brolių širdys... keršto šauks
Vilniaus sostą kruvina liepsna išpirksim...
Geležinis vilkas Panery sustaugs...

Ei, pasauli, būki rimtas ir teisingas:
Mes be Vilniaus nenurimsim!
Kaupias skausmas... ir dangus toks debesingas...
Jeigu reiks—laisvi mes mirsim!

P. Vaičiūnas

Apie viešėjusius Lietuvoje vilniečius

Rašo **ALG. GUSTAITIS**

Pereitą vasarą Lietuvoje viešėjo skaitlingas būrys Vilniaus lietuvių. Prisimena keli su jais patirti pergyvenimai:

Viena Vilniaus mergytė dar prieš išvažiuojant buvo pasižadėjusi pabučiuoti pirmą sutiktą lietuvį aviacijos karininką.

Lankydamos skaučių stovyklą, pamatė lakūną einantį su ponia. Nieko nelaukdama šoko jam ant kaklo ir karštai karštai pabučiavo. Kelias sekundes padėtis buvo neaiški, bet drąsuolė tuoj išdrožė priežastis: Dovanok, mielas, nepažįstamas karininke, už elgesį, bet aš, okupuotoji lietuvaitė, per Tamstą pabučiavau visus karininkus, puskarininkus, eilinius ir lėktuvus tos galingos Lietuvos kariuomenės šakos, kurį daug pagarbos ir baimės sugebėjo taikos metu įdiegti lenkams.

Kariškis (ir jo žmona), aišku, ne tik dovanojo už žygį bet ir dėkingas buvo, nes jam teko laimė priimti tokius nepaprastus linkėjimus.

Vytauto D. Muziejuje aiškinimai. Provincijos klebonas žiūri į jaunuolius.

—Tai jie vilniečiai?! Vargšeliai! Gal ir Žižmaras tarp jų yra?

Buvo parodytas Žižmaras, kurį glostė, guodė, klausinėjo, kol pradėjo ašaros spindėti.

Daugybės žmonių traukdavo pamatyti vien Žižmarą. Žemaitijos mokytojas džiaugėsi Jį pamatęs, nes galėsiąs papasakoti savo auklėtiniams apie tą, kurį didžioje pagarboje laiko visa tauta, kuris moka branginti Lietuvą ir lietuvio vardą.

—Ar tiesa, kad lietuviai savo nauju kūrybingumu jau žymiai viršija lenkus?— ne kartą klausinėjo juos kauniečiai.

—O ar nežinote, kad už tiesą mus už grotų sodina?— vietoje atsako klausėjui klausimą davė

—Puikūs Lietuvos karininkai. Gražūs veidu, figura, elgesiu, išsilavinimu, uniforma. —kalba rodydamas į praeinantį.

—Bet juk tai mūsų šauliai, nereguliari kariuomenė.

—Kad juos labai sunku atskirti! Visi žvalūs, tiesūs, labai panašus aprėdas. Pamatytum lenkų ščelcus. Tikri vargšeliai prieš šaulius!

Marios atmintiniausių įspūdžių liko iš tų liepos 17—rugpiūčio 8 dienų. Krūvas baltų lapų būtų galima prirašyti prisiminimų, bet tikėkime, kad netrukus galėsime jausti jaunyste plakančias širdis ne būtelio laimingųjų, bet visų, kas savo sieloje nešioja amžiną įrašą: *aš lietuvis!*

Amžinai klajojanti lietuvė

Rašo **PELPELITIS**

Tegu, man čia bus leista papasakoti apie "amžinai klajojančią lietuvę" po Vilniaus kraštą. Tai ne pasakojimas, primenąs pasaką apie "amžinąjį žydą" arba legendą apie "lekiojantį holandietį". Čia aš papasakosiu griaudžią mūsų laikų istoriją, apie žmogų, kurio nepažįstu, kurį tik teko matyti iš tolo pro šalį praeinantį.

"Amžinai klajojanti lietuvė" gimusi kažkur apie Augustavą. Sunku pasakyti, kiek jai metų, nes ji vaikščioja nesipraususi, visados apsiblaususi, skarmalais apsivilkusi. Reguliariai kašmet lenkai ją sodina į kalėjimą už vaikščiojimą be dokumentų, bet vyresnybė jau prie jos priprato. Kalėjime ji lyg ir įsigijo lenkų pilietybę, kurios buvo netekusi ištekėdama už vyro, kilusio iš Kauno.

Mačiau tą senutę, tik negalėjau su ja pasikalbėti. Mano dėmesį į ją atkrepė gudas mokytojas iš apskrities miesto Glubokije; jam palieku atsakingumą už šio pasakojimo tikrumą, jei tas dalykas kada nors būtų nagrinėjamas, kaip nusižengimas.

Prieš penkioliką metų, kaip pasakojo man mokytojas, "amžiai klajojanti lietuvė" su savo vyru lietuviu ir kūdikiu perėjo lenkų sieną iš Sovietų Rusijos ir norėjo per Vilniaus kraštą patekti į Lietuvą. Lenkai juos suėmė ir, "kaipo nelegalai perėjusius Lenkijos sieną", uždarė į kalėjimą, o paskui išsiuntė vėl į Rusiją. Ten bėglius vėl teisė už nelegalų sienos per žengimą, o paskui išsiuntė atgal per Lenkijos sieną. Ir taip svaidė per sieną tol, kol vyras kažkur pasienyje dingo, gal būt, buvo užmuštas, o gal tyčia atskirai areštuotas.

Vargšė moteris su kūdikiu ant ranku klaidžiojo pagal Lenkijos Rusijos sieną, verkė, šaukė, plaukus rovė, verkė ir kūdikis, kol lenkų policija vėl ją areštavo. Po kurio laiko kūdikis kalėjime mirė, ir iškamuota moterį pagaliau paleido iš kalėjimo, pripažinę, kaipo gimusią Vilniaus krašte, Lenkijos piliete. Bet buvo jau vėlu: vergšė neteko proto. Ilgai lenkai dar ją įtarinėjo, laikė policijos priežiūroje, manydami, kad ji simuliuoja pamišimą, norėdama pabėgti, kaip šni pė... Dabar jau daug metų, kaip ji klaidžioja, pati nežinodama, ko. Niekas nežino, kuo ji minta, kur ką gauna. Ji vis ieško savo namų, kelio į savo tėvynę Lietuvą, ieško savo be žinios dingusio vyro, savo mirusio ir jėga atimto kūdikio...

Gudo mokytojo pasakojimas mane nuteikė sentimentaliai. Prisiminė man, kad daugelį Lietuvos dukterų ir sūnų yra ištikęs panašus likimas. Atplėšti nuo savo tėvynės Lietuvos, kaip svetimšaliai turi klajoti po savo juk žemę, kur gimė ir augo, turi mokytis svetimos kalbos ir maitintis svetimųjų iš maldomis.

(M. V.)

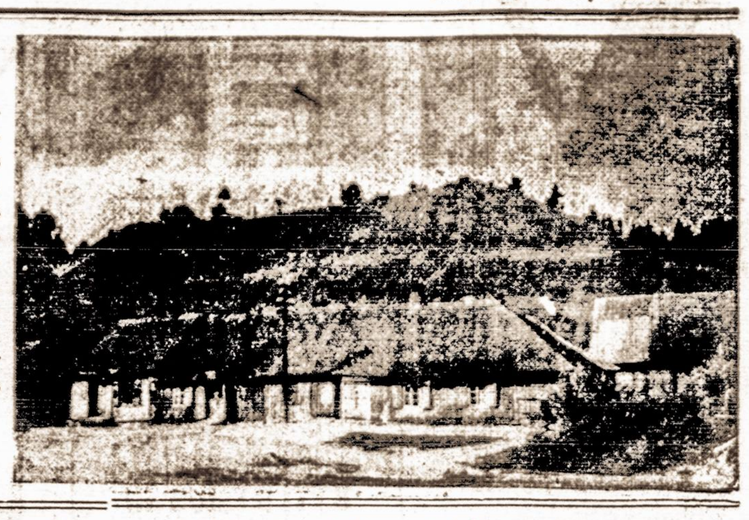

Gedimino kalnas Vilniuje. — Ant šio kalno, ten, kur matomas aukštas kryžius, 1341 metais buvo nušautas Vilniaus miesto įkūrėjas, didysis Lietuvos kunigaikštis Gediminas. Dabar toje vietoje įmūryta graži paminklinė lenta ir pastatytas nedidelis paminklas.

Nepalaužiama lietuvio dvasia

Tai panašu į pasaką apie žmogų, kuris ėjo teisybės ieškoti. Sunkus buvo to žmogaus kelias, toks pas sunkus buvo kelias ir žmogelio iš Lazdūnų parapijos, kuris daugiau dvejis metus klabinęs valsčiaus ir apskrities ponų duris ir pagaliau ten nieko nepešęs teisybės paieškoti ryžosi pėsčias nueiti net į Varšuvą. Ta graudi ir apmaudinga istorija ne tik ryškiai pavaizduoja Vilniaus krašto tautinius ir socialinius santykius, bet nemaža duoda medžiagos būsimai lietuvių kultūrinės kovos istorijai.

Tai atsitiko tolimiausiam pietų rytų lietuviškam pakraštyj Naugardėlio vaivadijoje, Lazdūnų parapijoje. To valsčiaus ūkininkas lietuvis Baraus kas, norėdamas savo sūnų pamokyti lietuvių gimnazijoje, nuo 1935 metų suskato klabenti valsčiaus įstaigoje reikalingo formalumo, vadinamos tautybės įstaigoje reikalingo formalumo, vadinamos tautybės deklaracijos, be kurios mokyklų kuratorijos parėdymu privačiose mokyklose mokiniai negali būti priimami. Deja, Barauskui valsčiuje niekas tokio dokumento nenorėjo išduoti ir jis buvo priverstas kreiptis į apskrities storastą. Storastijoje Barauskui taip pat buvo atsakyta neigiamai. Jam buvo paaiškinta, esą šioje apylinkėje lietuvių būti negalį ir patsai Barauskas, nors ir lietuviškai kalbąs, storastos manymu, nesąs lietuvis.

Vėliau storasta, lankydamasis Lazdūnų kaime, pasikvietęs Barauską siūlė jam sūnų leisti lenku gimnazijon ir ketino net gi išrūpinti keliasdešimties litų stipendiją. Visi šie pasiūlymai tautiniai susipratusio lietuvio nesugundė ir jis ryžosi teisybės ieškoti toliau. Advokato pagalba Barauskas parašė Lenkijos ministeriui pirmininkui prašymą, kuriame išdėstęs visas aplinkybes ir nurodęs savo lietuvišką kilmę prašė parėdymo išduoti jam prašomą deklaraciją. Praslinkus dvejiems metams nuo prašymo įteikimo, Barauskas prieš mokslo metų pradžią nutarė nuvykti pas lenkų ministerį pirmininką asmeniškai. Kadangi žmogelis neturėjo pinigų, tai į Varšuvą nuėjo pėsčias. Apie 400 kilometrų kelionę Barauskas atliko per savaitę. Varšuvoje Barausko prie ministerio, žinoma, neprileido, bet jo tokiais kryžiaus keliais susidomėjo mažumų referentūros viršininkas ir pasižadėjęs pagaliau šį reikalą sutvarkyti.

Kaip tie pažadai vykdomi dar patirti neteko. Barauskui dėl šio ieškojimo teisybės teko pakelti tikrą kryžiaus kelią. Policija nuo tos dienos, kai jis pradėjo prašyti deklaracijų, buvo nuolatinis svečias ir savo atsilankymą atžymėdavo kas kartas naujomis pabaudomis.

(M. V.)

ŽYGIS Į VILNIŲ

Vėliavos prieš mūšį plakas,
Renkas vyrai, žygis bus!
Už kalnų — karalių takas, —
Vilnius sužavės pulkus!

Ir sustos prie vyro vyras,
Žygį priesaika parems,
Sudrebės po kojom žemė, —
Užtwarų nebus keliams.

Sveikins širdimis ir mostais,
Dainos mariom nuskardės!
Ir nužengs karalių sostan:
Iš dešinės ir iš kairės!..

Kraujas— niekas, galvos — niekas!
Eina gint senos garbės!
Žingsniai amžini palieka:
Iš dešinės ir iš kairės!

Kils iš dulkių Gediminas,
Žilas kalnas sudrebės,
Kad pulkai jo kaulus gina
Iš dešinės ir iš kairės!

Vėliava nuskaidrins veidus!
Kils ir rymos ant pilies!
Ir skardės po miestą aidas:
Iš dešinės ir iš kairės!

Faustas Kirša

VOKIEČIŲ IŠSIKRAUSTYMAS IŠ LIETUVOS

Iš prancūzų generolo Niessel'io atsiminimų

S. N.

(Tąsa)

Išklausęs pulkininko Dossės pranešimo, parenges vieną notą, kuria buvę nustatyta ateities laikymosi linija, ir paskui dar dvi kitos, iš kurių viena nustačiusi klausimus dėl latviams ir lietuviams perduotinos geležinkelių medžiagos, o antra—klausimai apie karo medžiagą, kuri lietuviams turėjusi būti perduota atsilyginant už sunaikintąją ar neteisėtai išgabentąją medžiagą.

Tos notos buvęs įteiktas šitoks tekstas:

1. Baltijos kraštai turėję būti evakuoti tuojau, kai tik paprašiusios santarvės valstybės. Tačiau norimu laiku tatai nebuvę atlikta ir drauge su evakuacija per tas paskutines savaites vykę krašte plėšimai, naikinimai ir sunkūs smurto veiksmai, kas esą priešinga Vokietijos vyriausybės ir vokiečių kariuomenės vadovybės pasižadėjimams. Dėl to Latvijai ir Lietuvai likusi teisė gauti atlyginimą, dėl kurio komisija negalinti ginčyti.

2. Lietuvos vyriausybė jau prašė Vokietijos vyriausybę sutvarkyti evakuacijos liečiančius klausimus sąjungininkų komisijai tarpininkaujant.

Nepaisant to, vis vien būtų naudinga, sąjungininkų komisijai globojant, sušaukti vokiečių delegaciją, dalyvaujant Lietuvos ir Latvijos atstovams ir nutarti, kad, išpildžius evakuacijos nuostatus, tarp suinteresuotų valstybių prasidėtu atoslūgis. Jis būtų naudingas net ir prieš galutinius pasitarimus taikai sudaryti. Geriausiai pavyktų nuraminti protus ir išsklaidyti nepasitikėjimą, jei Vokietija suteiktų reikiamą atlyginimą už padarytus nuostolius.

3. Tas atlyginimas turėtų būti toks:

Pasiremiant Aukščiausios Tarybos nutarimu, tam tikras kiekis riedmenų ir medžiagos geležinkelių eksploatacijai patikrinti, apie kurį buvo pranešta Berlyne ministeriui Noskei, turi būti grąžintas Latvijos ir Lietuvos vyriausybėms krašto ekonominiam gyvenimui patikrinti. Tie kiekiai pažymėti pridedamoje notoje Nr. 1.

II. Lapkričio 24 d. Vokietijos vyriausybė sąjungininkų komisijai ir Lietuvos vyriausybei paketinusi, kad ji perduos tą karo medžiagą, kurios vokiečių kariuomenės evakuacijai nereikia, bet su sąlyga, kad jei vokiečių kariuomenei nebūsią trukdoma trauktis. Tą pasižadėjimą generolas von Eberhardtas patvirtinęs raštu, kurį drauge pasirašęs ir admirolas Hopmannas. Nepaisant tų iškilmingų pasižadėjimų ir nepaisant to, kad sąjungininkų komisija privertusi latvius ir lietuvius sustabdyti karo veiksmus, ta visa medžiaga buvusi išgabenta vokiečių kariuomenės ar sunaikinta. Ta medžiaga, kuria kontrolė Tilžėje buvusi sulaikiusi, Karaliaučiaus kariuomenės valdžios organų ir Karaliaučiaus geležinkelių valdybos įsakymu buvusi neteisėtai pagrobta.

Sąjungininkų komisija pasielgianti dar mažiau griežtai, negu reikalaująs griežtas teisingumas, reikalaudama prie šio pridedamoje notoje Nr. 2 išvardintą medžiagą Virbalyje ar Pižerūnuose perduoti Lietuvos vyriausybei. Tilžės kontrolės komisija, kuriai pirmininkas generolas Vincentas, pasiuntęs į Virbalį ir Požeriūnus sąjungininkų karininkus, kurie tą medžiagą turėję perduoti lietuviams.

3. Dėl paskutinių dienų įvairiausių plėšimų jau dabar vėlesnių reparacijų sąskaiton turi būti suteiktas pirmas atlyginimas Latvijai ir Lietuvai. Kadangi vokiečių kariuomenės dalys ypač išgabeno ūkininkų beveik visus arklius ir gyvulius, tai skubiems žemės ūkio reikalams būtinai reikia, kad Vokietija dalį tų neteisėtai sugrobtų gyvulių sugrąžintų. Tų arklių skaičių ir Latvijos ir Lietuvos vyriausybėms įteiktinų pinigų atlyginimų sumą sąjungininkų komisija norėjusi nustatyti ištyrusi padėtį Baltijos kraštuose.

4. Sąjungininkų komisijos vaidmuo bus baigtas tik galutinai sutvarkius šiuos klausimus.

(Bus daugiau)

KAS KUR KAIP

—— Antanas Alekna ——

Montrealo dienos dar ir dabar man teikia malonius prisiminimus. Aną, rugpiūčio mėn. 28 dieną, montrealiečiai šventė VIENYBĖS dienraščio šventę. Mano bendrakeleiviai: ponas ir ponia Trečiokai, p. Wm. Shedlow ir kiti newyorkiečiai — Boreika, Janulis, Janulienė ir p-lė Boreikaitė tikrai grožėjomės jų darniu, ritmingu ir patrijotišku veikimu. Jų parengimu dvasia tikrai artima lietuviškai sielai. Užtai garbė ten ka Vilniaus Vadavimo Sąjungos vadams ir visai eilei jos narių.

Tuo metu, kai montrealiečiai rengėsi prie didžiulės spaudos šventės, išvakaro susirinko į Pennsylvanijos viešbutį paminėti Lietuvos nepriklausomybės jubiliejinę sukaktį. Apsišarvoti patriotiškomis kalbomis, pagerbti atvykusius svečius amerikiečius ir kartu su užgrudintomis sielomis, lietuviška dvasia švęsti spaudos šventę. Tad nenuostabu, kad ir spaudos šventė praėjo gražioje nuotaikoje.

Leiskite man pacituoti vieno kalbėtojo kalbą. Noriu pacituoti ją čia dėlto, kad ji buvo pasakyta vieno jauniausio ir mažiausio Vilniui Vaduoti Sąjungos nario. Tai panelės Ivaškevičiūtės, kuri truputį aukštesnė už stalą. Tautiškais drabužiais pasipuošusi atsistoja ir šiais žodžiais prabyla:

"Gerbiamoji publika. Aš nors mažutė Vilniaus Vadavimo Sąjungos narė, džiaugiuosi su visais sąjungiečiais sulaukusi tokių garbingų svečių, kurių mes visai nesitikėjom sulaukti. Apgailestauju, kad negaliu matyti mūsų tarpe didvyrio Žižmaro. Tai jo garbei prisiminsiu keletą žodžių:

Užgrobtoj sostinėj kardai susskambėjo,
Didvyris Žižmaras lenką nugalėjo.
Už garbę tėvynės jis pasiaukavo,
Su žiauruoju lenku į dvikovą stojo.
Ot... Jis laimėjo!
Lenką nugalėjo!
Garbė mūs didvyriui,
Kurs tėvynę mylėjo".

Tai žodžiai pačios Ivaškevičiūtės parašyti ir padeklamuoti. Vos, gal, dvylikos metų mergaitės. Reikia tikėtis augančios geros lietuvaitės.

Šį sekmadienį montrealiečiai minės Vilniaus Gedulo dieną. Labai apgailestauju, kad negalėsiu nuvykti. Darbo sąlygos neleidžia. Ačiū už kvietimą.

Tėvams yra malonu, kada jų vaikai dirba lietuviškąjį darbą. Tėvams dar maloniau, kada jų vaikai susiranda sau gyvenimo draugus ir sukuria tikras lietuviškas šeimas.

Aną dieną, vienoje Maspetho lietuvių šeimoje kilo nesusipratimas. Tėvai išvanojo savo dukterei kailį užtai, kad ji susirado vokietuką ir rengėsi vesti. Apibarta ir rykštėmis apdovanota duktė išbėgo. Ir ne tik, kad rengia vestuves, bet ruošiasi tėvus traukti į teismą už "dovanas". Tai ištikrųjų apgailėtinas dalykas šeimoje. Bet pagaliau susitarta ir be teismo. Tėvai gavo žentu vokietuką.

Bet motina, ar ištikrųjų dukters kaltė? Pagalvok ir prisimink. Paklausk savęs. Kiek kartų savo dukrelei, kai ji augo, patarei priklausyti prie lietuviškų organizacijų? Man rodosi, dar didžiavaisi, kad tavo vaikai draugauja su "amerikonais". Štai dabar to džiaugsmo vaisiai. Jei manysi, kad ir lietuviškos organizacijos nieko tuo reikalu nebūtų padėję. Štai faktas: jūsų sūnus ir vyresnioji duktė dalyvavo lietuviškose organizacijose ir tose pačiose organizacijose susirado sau gyvenimo draugus ir sukūrė lietuviškas šeimas.

Tai buvo ketvirtadienis. Keturi vyrai susirinkę sprendė Europos likimą. Kas, kur ir kaip jie sprendė? — paklaus ne vienas skaitytojas. Atsakymas mums visiems gerai žinomas. Keturių didžiųjų valstybių: Anglijos, Prancūzijos, Italijos ir Vokietijos premjerai susirinkę Vokietijoje, Miuncheno mieste, sprendė Čekoslovakijos likimą. Jie savo tarpan neįsileido tos valstybės, kurios likimą sprendė, neturėdami tam teisės.

Dabar tų keturių valstybių vyrai džiaugiasi išrišę Gordijaus mazgą. Džiaugiasi, kad toji valstybė draskoma. Taip. Jiems pasisekė sudraskyti didžiulį frontą prieš mažą valstybę, bet ar jiems pasiseks sudaryti frontą, kuris palauž jų dvasią? Čekoslovakai užsigrudino kovose iki iškovojo savo nepriklausomybę. Ir jie mokės toliaus kovoti, jei reikalas bus.

Vilniaus gedulo minėjimas tegu nuaidi per kiekvieno lietuvio širdį. Prisiminkime tą dieną atatinkamai. Toje kovoje lietuvis neturėtų nei kiek pavargti. Teskime ją iki galutino laimėjimo.

Iš Worcesterio lietuvių padangės

WORCESTER, Mass.—Teko kalbėti su žymaus futbolininko Bill Osmenskio motina, kuri kilusi Lietuvoje iš Alytaus apskr.. Daugų parapijos. Jos vyras irgi tikras lietuvis. Dabar miręs. Lenkai savinasi Osmenskį sau, sakydami, kad jo pavardė yra lenkiška. Ponia Osmenskienė sako: "Mes niekad lenkais nebuvome ir nesame."

Žinomas vietos veikėjas J. Mozūraitis, kurį laiką atgal buvo sužeistas autobuso, bet dar jaučiasi blogai.

A. Šablinskas darbuojasi gerai. Viesulo buvo nugązdintas, nes dirbtuvės, kurioje jis dirba, audra visą mūro sieną išvertė.

A. Janušonis sako, kad viesulas baisus dalykas, bet duonos biznis geras bus. Mat—stalius.

Jonas Dvareckas gerokai nuliūdęs, nes daug vaisinių medžių audra išvertė.

Labiausiai nuliūdę turbūt, vietos žuvininkai, nes virsdami medžiai į ežerus išbaidė žuvis ir nabagės išdūmė į Kanadą.

M. Žemaitaitis sako, kad nenori daugiau matyti tokių "prajėvų," kaip kad buvo 21 d. rugsėjo mėn.

Vincas Jaudegis sako, kad mes esame laimingi, nes nenukentėjo nei klubas, nei "Bungalow."

Maironio ir Olimpijos parkus audra gerokai "apiplonino." M. Pajaujis sako, kad prie mūsų klubo daugiausiai vidurinės srovės žmonės priklauso. Tai vidurio nepasiekė.

A. Matijoška drabužius prosydamas vis svojoja ir kuria planus kaip "proša panus" išvaryti iš Vilniaus. Mat, jis vilnietis.

Žilagalvis Jokūbas Rauktys sako duosiąs 100 dolerių premiją, kad kas išsterilizuotų Hitlerį.

Kitu kartu Worcesterio kolonija plačiau pasidalins savo darbo įspūdžiais ir mintimis su VIENYBĖS skaitytojais.

J. Krasinskas

LAIŠKAI VIENYBĖS REDAKCIJAI

Sveikinu naują VIENYBĖS redaktorių p. Vitaitį ir linkiu geriausio pasisekimo redakcijai ir visam dienraščio štabui. Jūsų kultūrinėms pastangoms paremti siunčiu $5.00 prenumeratos už VIENYBĘ. Darbuokitės, nes visi geros valios lietuviai su Jumis.

G. Vasiliauskienė,

Linkiu naujam VIENYBĖS redaktoriui p. Vitaičiui ir visam dienraščio štabui geriausio pasisekimo ir Jūsų sunkaus darbo parėmimui siunčiu $5.00 prenumeratos už dienraštį.

Juozas Ramanauskas,

Atrasti du nauji Jupiterio mėnuliai

Tarptautinis astronominių žinių teikimo biuras praneša, kad Amerikos astronomui Nicholsonui pavyko surasti du naujus didžiosios Jupiterio planetos mėnulius. Tai esą labai įdomūs iki šiol dar nežinomi dangaus kūnai, kuriuos astronomui Nicholsonui pavyko nufotografuoti didžiausios pasaulio Mount—Wilsono observatorijos įrengimų dėka. Kaip žinia, tos observatorijos teleskopas yra 2 su puse metro skersmenyje ir tuo būdu yra stipriausias visame pasaulyje.

Tuodu Jupiterio naujieji klajūnai yra labai menkos šviesos dangaus kūnai. Jų šviesos stiprumas yra 100,000 kartų mažesnis už paprasta akimi žiemos metu matomos žvaigždės silpniausią šviesą. Dėl to ir tolimesnis tų dangaus kūnų stebėjimas tebus galimas tik Jungtinėse Valstybėse, nes kitur nėra tokių gerų prietaisų. Iki šio laiko jau pavyko padaryti po tris tų naujųjų kūnų fotografinės nuotraukas. Kadangi jų judėjimo laukas vyksta aplink Jupiterio planetą, tai tie naujieji kūnai ir pavadinti Jupiterio mėnuliais.

Dėl savo nepaprastai didelio dydžio Jupiterio planeta jau seniai yra patraukusi astronomų dėmesį. Jo pirmuosius šviesiausius keturis mėnulius atrado Galilėjus 1609 metais. Nuo 1892 iki 1914 metų buvo surasti dar penki silpniau šviečią Jupiterio planetos mėnuliai. Su visais savo palydovais Jupiteris prilygsta mažai saulės sistemai. Atradus dabar dar du naujus mėnulius, spėjama, kad čia esama labai toli nuo jo skrendančių visai savarankiškų planetų, kurios savo kelionėje aplink saulę labai arti prieina prie Jupiterio ir tuo būdu yra įtrauktos į jo lauką.

Pažymėtina, kad tas pats astronomas Nicholsonas, kuris dabar tuos abu naujuosius dangaus kūnus surado, 1914 metais atrado ir vadinamąjį devintąjį mėnulį. Naujasis išradimas yra didelis astronomijos mokslo laimėjimas, ir ilgo, sistematiško mokslinio darbo vaisius, rodąs žmogaus proto naują užkariavimą mokslo srityje.

TARKAI

Redaguoja **KU KU**

TARKĄ SVEIKINANT

(Daina visokioms gaidoms)
Grandstryto gatvė
Staiga nušvito,
Nes mūsų Tarka
Pasaulį išvydo —
Tarką, Tarkutė,
Tarka, Tarkutė.

Muzika, muzika,
Šypsosi Smitrus,
Už Tarką neša
Žmonės skatikus.

Mudu du broliukai,
Vien "comics" mylėjom,
Bet kai Tarka pasirodė,
Linksmai sudrebėjom.

Gerų norų daug turįs
Mūs redaktorius Stasys,
Pasiėmęs naują "činą",
Štai, mums Tarką atgaivino!
Dul-dul-duldelė,
Smagi mūsų Tarkelė!

Ne vėjai pučia,
Ne audra kaukia,
Tai raštai Ku Ku
Į Tarką plaukia.

Ilgiausių metų
Rašytojui Kaukšt,
Kaip puikiai moka
Jo plunksna — braukšt!

Prie Tarkos, Žemaičiai,
Prie Tarkos, Aukštaičiai,
Prie Tarkos, visi lietuviai!

Melagį tarkuosim,
Ant juoko iškelsim,
Visus patarkuosim gražiai!

Vytautas

DU DURNIAI

Seniaus Brooklyne per radijo kalbėdavo du durniai, žmonės juos mėgdavo, bet nebuvo užganėdyti, kad jie neganėtinai durni buvo. Jie daugiaus atsižymėjo protingumu. Todėl čia dėšime keletą ištraukų iš jų pasikalbėjimo, tai galėsite spręsti patys. Raštus patys pasigamindavo V. B. Jr. ir Ku ku. Tai buvo Jurgis Jokūbas. Štai jų pasikalbėjimas:

Nesijuok jei gali

Jurgis — Pagal instrumentų parodymą, jis iškrito iš aeroplano net 2000 pėdų. Jokūbas — Daugiaus. 2000 ir šešias pėdas.

— Kaip tu tai išskaitliuoji?

— Šešias pėdas į žemę.

— Tokia jauna mergaitė, ir iš kur ji išmoko taip bučiuotis?

— O. — Ji jau seniai lavinasi.

— Ar tu nebūni sujaudinta kuomet dr. liepia tau išsirengti?

— Aš ne, bet jis...

— Ar tu manai, kad bučiuotis yra pavojinga?

— Ir dar kaip! Ypatingai labai reikia daboti bučiuojant svetimą moterį, kad kartais neužtiktų vyras.

— Bet aš sakau, ar tas gali pakenkti žmogaus sveikatai?

— Sveikatai! Kartais ir gyvybei gali būti pavojus.

— Bet aš klausiu tavęs ar gali gauti kokią ligą bučiuojantis su svetima?

— Žinoma. Jos vyras gali įvaryti tau tokią ligą, kad visą gyvenimą neiškrapštytum.

— Et niekus kalbi. Kiek kartų aš esu pabučiavęs tavo žmoną ir šiandien gyvas esu.

— Girdėjai, kad Jaronimas išgėręs Juodo numirė?

— Stebėtinas dalykas. Jis yra labai daug išgėręs balto — bet tas jam nieko nekenkdavo.

— Jeigu mergina serga meilės liga, tai senio patarimai nieko nereiškia.

— Žinoma. Jei reikia jaunikio.

— Nelysk prie manęs, nes aš šauksiu mamę.

— Gerai, šauk mamę. Man vis viena...

Du durniai kalba apie futbolą

(Dabar kaip tik sezinas Footbolės lošio).

— Kur tu buvai Jokūbai praeitą sekmadienį?

— Buvau nuėjęs pažiūrėti kaip lošia putbolę.

— Tu minini "Footbole game?"

— Taigi, taigi, putbol gėmą.

— Ne putbol, bet footbole. Ar tu žinai ką reiškia foot?

— Kaip gi nežinosi?

— Aš manau kad ne. Foot tai yra pėda kojos su kuria bolę spiria, todėl vadinama Footbole.

— O ar tu žinai ką reiškia put?

— Put išeina lietuviškai padėk.

— Taigi jie tą bolę padeda ir su koja spiria.

— Gana ginčytis. Geriaus pasakyk man kokie tymai lošė?

— Rėksnių ir Murzių.

— Klausyk Jokūbai. Tokių tymų nėra Amerikoje. Kaip jie vadinasi amerikoniškai?

— Jiel ir dortimaut.

— Kaip tu žinai kad žodis Yale reiškia rėksniai?

— Kuomet aš pradėdavau bartis užką nors, tai mano duktė sakydavo. stap jieling. O tu matytum kaip jie jielina prieš lošimą.

— Na, gerai. Ar tu supranti apie lošimą?

— Kaipgi. Matydamas nesuprasi ką daro.

— Kas tau daugiausiai patiko?

— Man patkio tas, kaip vienas spyrė ta bolę, o kitas ją pasigaves norėjo pabėgti trečias jam pagavo už koios, tai vienas tuojau išsilaužė šonkauli, o kitas su nose į žemę padarė toč daun.

— Na, o kurie gi išlošė?

— Tie kurie liko sveiki.

— Kurie liko sveiki? — Aš klausiu kokis buvo skor?

— Scars visi turėjo. Dar tain buvo susidraske ir purvini kain susimuše.

— Klausyk Jokūbai. Ar tu ir to nežinai kas tai vra skor? Ar tu nematei kain šie ten turi sudėje numerius kiek kurie padaro pointų?

— Kain gi ne. Mačiau.

— Tai kiek kuris tymas turėjo?

— Rėksniai turėjo 6, o Murziai 0.

— O ar tu žinai ką reiškia šeši ir ka zero.

— Šeši rėksniai nusisuko sprandus, o murziai išliko sveiki.

— Jeigu tu tiek težinai apie kitus dalykus kain apie Footbole, tai tu esi pirmos klesos durnius.

— Tain aš esu pirmos klesos durnius, todėl kad aš turiu drauga dvigubai didesni durnin, kuris mane nusivedė į "Footbol Game".

K. K.

APIE REDAKTORIUS

Sako, kad redaktorius viską žino. Jeigu kas ką parašo blogai jis pataiso. O aš sakau, kad kartais ir pagadina. Štai jums prirodymas. Aš viena kar ta narašiau tokia svarbią žinią, kad nebūtu redaktorius sugadines viskas būtu buve gerai. Štai ka aš parašiau: "Paleistas iš darbo žmogus, kuris turi užlaikyti savo pačias". O redaktorius pataisė taip: "Paleistas iš darbo žmogus kuris turi užlaikyti savo pačią".

Tai dabar pasakykite kame svarba to pataisymo? Mes tą seniai žinome kad žmogus turi užlaikyti savo pačią. Aš apie tokius žmones nė nemaniau rašyti. Aš tik rašiau apie tokį svarbų žmogų, kuris turi užlaikyti pačias.

Seniai būtų buvus revoliucija

Sakau, jeigu lietuviški komunistai turėtų bent keleta tokių revoliucijonierių kaip italai, kad turėjo Satfelippo (kuris šaudė į policiją Central Parke), tai seniai būtų pakėlę revoliuciją Amerikoje. Bet dabar, jeigu prisieina kokiai darbininkų demonstracijai išeiti visiems maršuot, tai pirmeivių laikraščių redaktoriai eina šaligatviais, bijodami kad policijanto arklys jiems neužliptų ant korno. Tai tau ir revoliucijonieriai.

Ku Ku

Žmonės daugiaus rūpinasi apie kitus, negu apie save

Mūsų lietuviški komunistai daugiaus rūpinasi Rusija, negu Amerika, kurioje jie gyvena. Jiems geresni draugai žydai ir juodukai, nei patys lietuviai, su kuriais jie turi gyventi. Tautiečiams daugiaus rūpi Lietuva negu Amerikos lietuviai.

Neseniai čia buvo tokis atsitikimas, kad vienas jaunas vyrukas ilgai buvęs be darbo, gavo darbą. Bet išdirbęs apie tris savaites negavo algos. Nuėjęs pas savo merginą rado išėjusią su kitu. (Kaip gi ji eis su juo, kad jis neturi pinigų). Vaikinas įėjo visai į desperaciją ir prisiėjo taip, kad reikėjo nusišauti, bet neturėjo kuo. O tuo tarpu čia visokios draugijos aukauja pinigus ginklų fondui Lietuvoje.

"DIRVA"
Tautinis savaitinis laikraštis
eina 23-ti metai
Redaguoja žinomas rašytojas
K. S. KARPIUS

Prenumerata metams:
Amerikoje ..... $2.00.
Pusei metų ..... $1.00.

Ekstra: kurie vasaros metu išsirašys DIRVĄ, už $2.00 gaus per 15 mėnesių.

Susipažinimui viena laikraščio laida siunčiama dykai.

Adresuokite:
"DIRVA"
6820 Superior Ave.
Cleveland, Ohio.

KRAUJO-ODO'
NERVŲ LIGOS
NUSILPIMAS
VIDURIŲ LIGOS

Moterys ir vyrai sergantys kraujo ir odos ligomis, kroniškų nervų suirimu, bendru kūno nusilpimu, vidurių ir išeinamosios žarnos ligomis, nosies, žarnos, plaučių, bronchito ir kepenų ligomis, kurių nesuprantate, tuojau kreipkitės

X-Spinduliai, Kraujo ir šlapumo ištyrimas prieinama kaina

EGZAMINACIJA NEMOKAMAI

Dr. L. ZINS
110 East 16th Street,
New York, N. Y.
tarp 4th Ave ir Irving Pl.

(Įsteigta prieš 25 metus)

VALANDOS: 9 val. ryto iki 8 val. vakaro. Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 3 val. popiet.

Riaušės Palestinoje. — Palestinoje stiprėjant riaušėms, policija turi daug darbo. Paveiksle matome Palestinos policijos būrį, kuris tikrina arabus važiavusius į Jeruzolę, kad šie nejsivežtų ginklų.

LIETUVOS – AMERIKOS IMPORTO IR EKSPORTO BENDROVĖ

Importuoja ir parduoda Lietuviškus Maisto B—vės Konservuotus kumpius ir Picnic Hams didelėse ir mažose skardinėse, raugintus agurkus ir kepeninį paštetą (Liver Paste).

Užsakymai priimami nemažesniems kiekiams kaip 5 dėžės

LITHUANIAN - AMERICAN IMPORT & EXPORT CORPORATION

New York Tel. REctor 2-2786

NUOLATINIS, GREITAS SUSISIEKIMAS
Tarp New Yorko ir Klaipėdos, Per Gothenburgą

Kelionė prasideda ir baigiasi Švedų Amerikos Linijos laivais Nuo Švedijos, vyksta iš Stockholmo ar Kalmaro moderniškuoju S. S. "MARIEHOLM."

Nereik Švedų vizos keleiviams į Lietuvą per Švediją

KALĖDINĖS EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ
Išplauks iš New Yorko
DROTTNINGHOLM ..... lapkričio 30.
GRIPSHOLM ..... gruodžio 7.

Platesnių žinių ir laivakorčių kreipkitės į vietinį laivakorčių agentą, arba į

SWEDISH AMERICAN LINE
636 Fifth Avenue, (Rockefeller Center) New York, N. Y.

VIENYBĖ

ŠIANDIEN VILNIAUS GĖDULO MINĖJIMAS

Šiandien vakare 7:30 val. Susivienijimo salėje įvyksta Brooklyno visuomenės ir organizacijų masinis Vilniaus užgrobimo 18-kos metų sukaktuvių minėjimas.

Minėjimo programa didelė ir įspūdinga. Bus eilė įdomių kalbų, laisvės kovotojų pagerbimas. Pagerbimo apeigas atliks Birutės Merginų Klubo narės. Koncertinę programos dalį išpildys Operetės choras. Plati rezoliucija bus išnešta prieš lenkų neteisėtą Lietuvos sostinės Vilniaus užgrobimą ir žiaurų persekiojimą brolių vilniečių. Kitos ceremonijos bus atliekama su vėliavomis ir trimitais.

Į šį rengiamą paminėjimą šios organizacijos prisiunčia savo atstovus: Tautininkų Klubas, Geležinio Vilko Dr-vė, Lietuvių Meno Teatras, Merginų Birutės Klubas, SLA 372 kp., SLA 182 kp., Lietuvių Spaudos Klubas, Lituanikos Klubas, Liet. Tautinė Taryba, Moterų Vienybė (atstovauja pp. Buivydienė ir Strumskienė), Liet. Legijono Dariaus-Girėno 1 postas, Operetės choras, A.L.T.J. S-gos Centras ir kit.

Šiandien visa Brooklyno ir apylinkių lietuvių visuomenė dalyvaukite masiniame Vilniaus Gėdulo minėjime.

KALBĖS VILNIAUS GĖDULO MINĖJIME

Principaliu kalbėtoju yra VIENYBĖS vyr. redaktorius S. E. Vitaitis, adv. Nadas Rastenis, svečias iš Baltimorės, Vit. Bukšnaitis, VIENYBĖS angliško pusl. redaktorius, Antanas Alekna.

Vit. Bukšnaitis

Masiniai atsilankykime šiandien Vilniaus užgrobimo 18 metų gėdulingų sukaktuvių minėjime. Išgirskime kalbas tema apie mūsų pavergtą sostinę Vilnių ir vergaujančių brolių skundą. Priimkime plačią rezoliuciją, kuri bus išsiuntinėta didžiosioms valstybėms ieškant teisybės klausimo ir Suvalkų sutarties vykdymo.

Adv. NADAS RASTENIS

Ant. Alekna

ATVYKS ADVOKATAS N. RASTENIS

Į rengiamą Spalių 9-tos dienos Vilniaus užgrobimo sukaktuvių minėjimą pakviestas kalbėti adv. N. Rastenis iš Baltimore, Md.

Kvietimą p. N. Rastenis mielai priėmė ir gauta telegrama, kad jis į minėjimą atvyks. Yra pakviestas kaipo kalbėtoju.

IŠ OPERETĖS CHORO PRAKTIKOS

Ketvirtadienį, spalių 6 d. 8 val. vak. Piliečių Klubo svetainėje įvyko bendra choro repeticija. Choro pamokas pradėjo vesti dainininkė V. Tamkiūtė. Pamoka buvo bendro lavinimosi. Perdainuota keletas dainų. Pasiruošta dalyvauti Vilniaus užgrobimo sukaktuvių minėjime, kur choras išpildys koncertinę programos dalį.

Paėmus chorą gabiai ir sumaniai mokytojai p-lei V. Tamkiūtei choras matomai gali pasiekti muzikos ir lietuviškosios dainos srityje gero laipsnio ir siekiamos naudos. Sveikintina!

Reikia pastebėti, kad Brooklyno lietuvių kolonijoje be bažnytinių chorų kitų chorų dažniau pasirodančių visuomenėje jų nėra, išskyrus Operetės chorą, kuris paskutiniu laiku galutinai suitvarkęs pradės žengti tikruoju muzikos darbo keliu ir viešai reikštis visuomenės akyse.

Rep.

STUDIJUOS LITUANISTIKĄ

KĘSTUTIS JANULIS

Žinomų New Jersey biznierių Janulių sūnus, gavęs dvejiems metams Lietuvos valdžios stipendiją Vytauto Didžiojo Universitete Kaune studijuoti lituanistikos mokslo, laivu Ile de France spalio 8 d. šeštadienį išvažiuoja į Lietuvą.

Kęstutis yra baigęs Amerikoje Lehigh Universitete žurnalizmą, gaudamas Bacalauro de Arts mokslo laipsnį.

Pažymėtina, kad Kęstutis yra tik 21 m. amžiaus. Linkime jam kuo geriausio pasisekimo Lietuvoje.

D. B.

IŠVEŽIOTOJŲ STREIKAS GALUTINAI BAIGTAS

Dvi savaitės atgal kilęs New Yorke išvežiotojų streikas ikšiol dar nebuvo galutinai baigtas. Kuomet didžiuma streikierių dirbančių įvairių prekių išvežiojimo srityje susitaikė ir sugrįžo į darbą pereitą savaitę, tai groserinių prekių išvežiotojai į krautuves pasiliko streikuoti.

Tačiau keturi didžiausi groserinių prekių sandėliai susitaikė su streikuojančiais išvežiotojais, kurie spalių 7 d. sugrįžo darban. Šis susitaikymas paliečia apie 500 streikierių ir atidaro duris susitarimui ir kitiems apie 2.000 streiko lauke esantiems groserinių prekių išvežiotojams.

Darbininkai streiką laimėjo. Vietoje 47 valandų savaitėje, dirbs 44 valandas ir gaus tas pačias algas, kokias gavo už ilgesnę darbo savaitę.

IŠEINA Į PENSIJĄ

Margaret Ethel Lacey išdirbusi be pertraukos 37 metus New Yorko mokyklų departamente pagaliau pailso ir prašėsi paleisti iš darbo. Jai paskirta pensija ir nuo lapkričio mėnesio 1 dienos pasitraukia iš savo darbo. Algos metams ji gaudavo $11.000 dolerių. Ji mano vykti į savo ūkį South Plattsburg, N. Y. ir ten apsigyventi. Keletą metų atgal M. Lacey buuvo viršininkė Brooklyno Public School 114. Ji yra pirmininkė Mokytojų Klubo, kuriame dalyvavo ilgą metų eilę.

LIETUVIŲ FUTBOLININKŲ TRENIRUOTĖ

Rytoj 1 val. popiet Queens Plaza aikštėje įvyks Lietuvių Futbolo Komandos treniruotė. Treniruotėje dalyvauja visi komandos nariai. Bus bendra treniruotė ir gal žaidžiama su svetimtaučiais draugiškomis rungtynėmis.

NAUJAS OLANDIJOS LAIVAS

Hollandijos — Amerikos linijos naujai pastatytas laivas "Noordam" vakar anksti rytą pirmu kartu perplaukęs Atlanto vandenyną įplaukė į Hoboken prieplaukos uostą po 8 ir pusės dienos kelionės iš Rotterdamo uosto.

Laivas registruotas 10,000 tonų talpumo. Laivas pastatyti kainavo 29.000.000 guldenų. Laivo statyba užtruko beveik 2 metus. Dėnio ilgis siekia 501 pėdą. Laivas gražus ir pritaikintas paskutiniems moderniškos statybos reikalavimams.

DAR AUDROS NUOSTOLIAI

Kai kurie Bronx—Manhattan gyventojai tik paskutinėmis dienomis prisiuntė miesto valdybai sąrašą padarytų nuostolių praėjusios audros.

Sutvertas nukentėjusiems nuo audros šelpimo komitetas. Žmonės aukoja pinigais ir kitais pragyvenimui reikalingais mais to produktais ar drabužiais.

HAVEMEYER 8-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-23 GRAND AVENUE
MASPETH, N.Y.

Tel.: EVergreen 7-2534
J. VAITULIONIS
PIRMAS LIETUVIS
Chiropraktas Gydytojas
331 GRAND STREET,
BROOKLYN, N. Y.
Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vak.
Nedėlioms ir šventadieniais
Nuo 10 ryto iki 1 po pietų

Dr. H. MENDLOWITZ
Perkėlė savo Williamsburgo ofisą į
522 BEDFORD AVE
netoli Taylor St.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-1312
PRIEMIMO VALANDOS:
nuo 1 val. iki 3 val. p. p.
ir nuo 7 v. vak. iki 8 vak
FLATBUSH OFISAS:
2220 Avenue J

Angliai! Angliai!
Pirkite Anglius Dabar!
Nes kainos nuo spalių 1 d. pabrangs.
Telefonuokite tuojau
EVergreen 7-7550
LISAUSKO ANGLIŲ CO.
335 Union Avenue,
Brooklyn, N. Y.

Clement Voketaitis
ADVOKATAS
50 COURT STREET,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: Triangle 5-3622
168 GRAND STREET,
Tel.: Evergreen 8-7179

BROOKLYNO LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. JOHN WALUK
161 No. 6th Street
VALANDOS
8—10 ryte
1—2 p. p.
6—8 vak.
Šventadieniais susitarus
Tel. Evergreen 8-9229

DR. ED. W. ŽUKAUSKAS
1114 Foster Avenue
VALANDOS
1—2 p. p.
6—8 vak.
Ir pagal sutartį
Tel. Mansfield 6-8787

DR. A. PETRIKA
(DANTŲ GYDYTOJAS)
221 So. 4th Street
VALANDOS
9—12 ryte
1—8 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel. Evergreen 7-9105

TURIZMO IR APDRAUDOS BIURAS
- Laivakortės greičiausiais laivais į visas šalis
- Greitas ir saugus pinigų siuntimas į visas šalis
- Generalinė apdrauda.—Namai, automobiliai
- Nuosavybių pardavimas ir administravimas
- Importavimas ir eksportavimas į ir iš Lietuvos
- Atliekami visi reikalai, kokiais tik kas kreipiasi
- Notaras—Tvirtina visokius dokumentus

A. S. TREČIOKAS
314 WALNUT STREET, NEWARK, N. J.
kampas Adams Street
TELEFONAS: MA-ket 2-4867 arba Bigelow 2-1093

SALDAINIŲ KRAUTUVĖ
Didelis pasirinkimas geriausių saldainių dėžese iš Amerikos. Taip pat galite gauti saldainių ir iš LIETUVOS
Namie gaminti ledai (Ice Cream)
Geriausi užkandžiai
ALUS IŠ KRANO IR BONKUTĖMIS
JUOZAS GINKUS
495 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
EVERGREEN 4 7142

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
660 Grand St., Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 Koplyčia Laidotuvėms

A. VALANTIEJUS
54-41—72nd St., Maspeth, L. I., N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. NEwton 9-4464

BARRY P. SHALINS
(ŠALINSKAS)
84-02 Jamaica Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. VIrginia 7-4499 Koplyčia Laidotuvėms

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIOS LAIDOTUVĖMS
Tel. EVergreen 8-9770

Phone STagg 2-0783 Night HAvemeyer 8-1158
JOSEPH LE VANDA
NOTARY PUBLIC
337 UNION AVENUE, BROOKLYN, N. Y.

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomuoja automobilius įvairiems reikalams

TARZANAS UGNYJE

Edgar Rice Burroughs, vertė Pijus Bukšnaitis

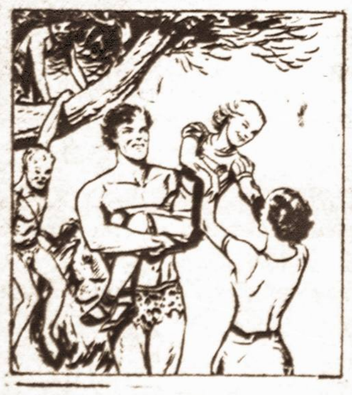

84. Kad nesusitikti su savo gaudytojais, Tarzanas pasiryžo keliauti į baltųjų kaimą medžių viršūnėmis. Yvonei tokia kelionė net labai patiko. Taip jie visi keturi — Tarzanas su Yvone ir Dikas su Doku — parvyko į kariuomenės stovyklą. Koks buvo ponios d'Albertos džiaugsmas, kai Tarzanas padavė jai Yvonę!

Džiuginanti naujiena pasklido po visą kaimą. Visi skubėjo į kapitono d'Alberto namus. Dabar buvo aišku, kad šis didelis baltasis vyras ne tik nebuvo žmogvagis, bet dar tikrasis Yvonės išgelbėtojas, o jo padėjėjai — du jauni berniukai ir prijaukintas liūtas. "Kaip tamsta suradai mergaitę?" stebėjosi d'Albertas.

"Tarzanui nėra jokių slaptybių džiunglėse", atsakė Tarzanas. Čia jis pamatė minioje besislapstantį už kitų arabą. "Šis žmogus, Abdul Keb, sudarė neteisingus įrodymus prieš mane ir papirkinėjo liudytojus!" Kapitonas tuoj paliepė: "Suimkite Abdul Kebą ir nubauskite jį sulig įstatymų!"

BEGINNING MONDAY
TARZAN
THE FEARLESS
A thrilling tale of the Jungle Lord's battle with the savage tree worshipers

Dokas džiaugėsi su visais, kad taip laimingai pasibaigė šis visas įvykis. Bet Dikui rūpėjo kas kita. Jis priėjo prie Yvonės ir rimtai pažiūrėjęs jai į akis, pasakė: "Iki šiol aš manydavau, kad visos mergaitės vėjavaikės, bet tu netokia: tu esi rimta, narsi ir garbinga panelė!" Yvonė atsakė: — "THANK YOU!"

— Kas bus toliau — žiūrėkite kitame Vienybės numeryje —

SKAITYKITE VIENYBĘ